

24.05.2023

Ärende/7

§ 120

Beviljande av proprieborgen till Fastighetsaktiebolaget Gemensamma Sjukhuset i Dal

HEL 2023-005529 T 02 05 03 01

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade att:

A

höja stadens proprieborgen i det kommunala företagscertifikatprogram som startats av Fastighetsaktiebolaget Gemensamma Sjukhuset i Dal och Kommunfinans Abp med högst 30 000 000 euro till sammanlagt 60 000 000 euro. Fastighetsaktiebolaget Gemensamma Sjukhuset i Dal ägs till lika delar av staden och HUS-sammanslutningen. Borgen omfattar kapitalet, räntor, dröjsmålsräntor och eventuella låneskötselkostnader och indrivningskostnader för de kommunala företagscertifikat som emitteras under programmet. Efter höjningen kan det totala nominella värdet på de kommunala företagscertifikat som emitteras under fastighetsaktiebolagets kommunala företagscertifikatprogram på 120 miljoner euro med Kommunfinans Abp vara högst 120 miljoner euro på en gång.

B

arrangemanget ska genomföras på så sätt att stadens proprieborgen aldrig överskrider den andel av finansieringens totalbelopp eller av enskilda lån/arrangemang som motsvarar stadens procentuella ägarandel. Borgensbeslutet tolkas så, att stadens borgensansvar vid tidpunkten för beviljandet av varje enskild proprieborgen inte överstiger den relativa andel som motsvarar fastighetsaktiebolagets ägarandel av de förpliktelser som följer av lånet i fråga. Eventuella senare ändringar i fastighetsaktiebolagets ägande minskar inte garantens ansvar om inte gäldenären skriftligen ger sitt uttryckliga samtycke därtill.

C

staden förbehåller sig rätten att kräva motsäkerheter i det fall att fastighetsaktiebolagets ägarunderlag ändras på så sätt att de nuvarande ägarna avstår från innehav.

D

för proprieborgen som beviljas fastighetsaktiebolaget kan årligen tas ut en borgensprovision på minst 0,5 %, då omständigheter som nämns i

24.05.2023

Ärende/7

punkt C råder. Provisionsbeloppet räknas ut på det återstående lånekapitalet och på borgensansvaren på 60 miljoner euro i det gällande kommunala företagscertifikatprogrammet per 31.12 och betalas före utgången av närmast följande januari månad efter tidpunkten då beloppet bestämdes.

E

verkställigheten av beslutet förutsätter att HUS-sammanslutningen fattar ett motsvarande beslut om att höja fastighetsaktiebolagets kommunala företagscertifikatprogram och bevilja det proprieborgen till ett belopp som motsvarar dess ägarandel.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Pipsa Kotamäki, finanssekreterare, telefon: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi
Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, telefon: 31025641
tuomo.makinen(a)hel.fi

Bilagor

1 Pöytäkirjaote Koy Laakson yhteissairaala hallitus, limiitin nosto

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

Fastighetsaktiebolaget Gemensamma Sjukhuset i Dal
HUS-sammanslutningen

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Kommunalbesvär, fullmäktige
Förslagstext
Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Bakgrund

Stadsfullmäktige beslutade 10.6.2020 (§ 157) godkänna projektplanen för Dals samsjukhus utgående från att kostnaderna för projektet, som genomförs som ett gemensamt projekt mellan Helsingfors stads och Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt, uppgår till högst 838 miljoner

24.05.2023

Ärende/7

euro exklusive mervärdesskatt i kostnadsnivån för november 2019. Stadsfullmäktige beslutade också godkänna en ändring i projektplanen, en höjning av maximipriset och en fortsättning av den proprieborgen som projektet beviljats. Projektets maximipris exklusive mervärdesskatt uppgår till 1 003 miljoner euro och dess totala finansieringsbehov exklusive mervärdesskatt till 1 098 miljoner euro i kostnadsnivån för september 2022. I kalkylerna ingår en uppskattning av Fastighetsaktiebolaget Gemensamma Sjukhuset i Dals finansiella kostnader och verksamhetskostnader. Projektets innehåll beskrivs närmare i motiveringarna till stadsfullmäktiges beslut 1.2.2023 (§ 25). HUS-sammanslutningens stämma beslutade 15.3.2023 (§ 4) godkänna ändringen i projektplanen och höjningen av maximipriset.

Dals samsjukhus är ett psykiatriskt och somatiskt sjukhus som byggs på Dals sjukhusområde i Helsingfors som ett gemensamt projekt mellan Helsingfors stad å ena sidan och före detta samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt, numera HUS-sammanslutningen, å andra sidan. Som en del av den riksomfattande social- och hälsovårdsreformen överfördes samkommunen HNS uppgifter, tillgångar och förpliktelser till HUS-sammanslutningen 1.1.2023.

Utöver projektbesluten beslutade stadsfullmäktige 17.3.2021 (§ 59) bevilja Fastighetsaktiebolaget Gemensamma Sjukhuset i Dal proprieborgen.

Tidsplanen för de olika byggnadsskedena har preciserats så att huvudbyggnaden planeras stå färdig före utgången av 2027 och hela sjukhuset före utgången av 2030.

Projektfinansiering

Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen ansvarar i samverkan med Fastighetsaktiebolaget Gemensamma Sjukhuset i Dal för att ordna den finansiering som behövs i projektet. Båda aktieägarna i bolaget ansvarar för finansieringen av bolaget för sin del. Aktieägarna förbinder sig i enlighet med projektplanen till att för genomförande av projektet och i förhållande till sina ägarandelar sköta om bolagets finansiering på ett för bolaget och den andra aktieägaren kostnadsneutralt sätt.

Projektet finansieras av Fastighetsaktiebolaget Gemensamma Sjukhuset i Dal, som Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen äger tillsammans, med inlånat främmande kapital garanterat av staden och HUS-sammanslutningen samt med investeringar utan vederlag. Bolagets finansiering sköts huvudsakligen genom lån som aktieägarna garanterar. Utöver aktieteckningarna som gjordes i samband med bildandet av bolaget förbinder sig aktieägarna vidare till att i fortsättningen göra en vederlagsfri investering av eget kapital på cirka 3–5 miljoner

24.05.2023

Ärende/7

euro per år i bolagets fond för inbetalt fritt eget kapital. Staden ska förbereda sig på detta behov årligen i samband med budgetberedningen. Då projektet färdigställs motsvarar de sammanlagda vederlagsfria investeringarna av eget kapital enligt den preliminära finansieringsplanen 10 % av det totala finansieringsbehovet för investeringen.

En del av finansieringen under byggtiden kommer från ett av aktieägarna garanterat kommunalt företagscertifikatprogram.

Stadsfullmäktige beslutade 17.3.2021 (§ 59) bevilja proprieborgen på 30 miljoner euro för bolagets kommunala företagscertifikatprogram på sammanlagt 60 miljoner euro samt proprieborgen på 150 miljoner euro för de långfristiga lån hos penninginrättningar på sammanlagt 300 miljoner euro som bolaget behöver.

Staden och samkommunen HNS har ingått borgensförbindelser på sammanlagt 60 miljoner euro för bolagets kommunala företagscertifikatprogram med Kommunfinans Abp år 2021. Bolaget använder nu programmet. I samband med social- och hälsovårdsreformen överfördes den proprieborgensförbindelse som samkommunen HNS ingått direkt till HUS-sammanslutningen med stöd av lagen. Bolaget har ännu inte tagit några långfristiga lån, så delägarna har tills vidare inte behövt ingå borgensförbindelser för långfristiga lån.

Kortfristiga limiter

Eftersom projektet pågår under en längre tid är det motiverat att fatta beslut om de behövliga garantierna successivt då projektet avancerar.

För att se till att de långfristiga lånen som investeringarna förutsätter tas ut enligt ett optimalt schema är det motiverat att tillfälligt utnyttja även kortfristig extern finansiering för att trygga finansieringens flexibilitet. Företagscertifikat är en allmän och utbredd praxis för att säkerställa kortfristig finansiering. Detta finansiella instrument motsvarar kommuncertifikatet som kommunerna använder och är i det rådande marknadsläget ett snabbt och förmånligt sätt för att ordna med finansiering på kort sikt.

Med tanke på hur räntorna har utvecklats och hur utvecklingen väntas fortsätta vill man inte lyfta långfristig finansiering förrän våren 2024, när räntenivån förväntas stabiliseras och vända neråt. För att möjliggöra detta och öka flexibiliteten i finansieringen har bolaget ansökt om en höjning av stadens proprieborgen för det kommunala företagscertifikatprogrammet med Kommunfinans Abp från 30 miljoner euro till 60 miljoner euro som en del av bolagets kortfristiga finansiering på 120 miljoner euro.

24.05.2023

Ärende/7

Fastighetsaktiebolaget Gemensamma Sjukhuset i Dal kan ansöka om en tillräcklig finansiering för verksamheten med kortfristig finansiering genom kommunala företagscertifikat, så att det kortfristiga skuldansvaret för de kommunala företagscertifikaten samtidigt uppgår till ett värde på högst 120 miljoner euro.

Statsstödsbedömning

Följande anges i artikel 107 punkt 1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF): "Om inte annat föreskrivs i fördragen, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna."

Efter att Fastighetsaktiebolaget Gemensamma Sjukhuset i Dal bildades beviljade Helsingfors stad bolaget proprieborgen på högst 150 000 000 euro som garanti för bolagets långfristiga lån, för att trygga den av ägarna godkända lånefinansieringen som investeringen i enlighet med projektplanen förutsätter. Staden har dessutom beviljat bolagets kommunala företagscertifikatprogram proprieborgen på högst 30 000 000 euro för att trygga den kortfristiga finansieringen under byggtiden. En premis för den föreslagna höjningen på 30 000 000 euro av borgensbeloppet är att bolagets andra aktieägare, HUS-sammanslutningen, beviljar bolaget motsvarande borgen i förhållande till sin ägarandel, på motsvarande villkor.

Innan de ovan beskrivna finansieringsåtgärderna genomförs bör man bedöma om sådant statligt stöd som avses i artikel 107 punkt 1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF) ingår i de planerade åtgärderna.

Enligt Europeiska kommissionens tillkännagivande gäller reglerna om statligt stöd endast om stödmottagaren är ett företag, dvs. en enhet som bedriver ekonomisk verksamhet, oberoende av dess rättsliga ställning och hur den finansieras. All verksamhet som går ut på att erbjuda varor och tjänster på en marknad utgör ekonomisk verksamhet (kommissionens tillkännagivande om begreppet statligt stöd 2016/C 262/01, punkterna 6–12).

I bedömningen av statsunderstöden bör man reda ut huruvida bolaget bedriver sådan ekonomisk verksamhet som avses i reglerna om statligt stöd.

I kommissionens tillkännagivande konstateras att de allmänna sjukhusen i vissa medlemsstater är en integrerad del av det nationella hälso-

24.05.2023

Ärende/7

och sjukvårdssystemet och nästan helt och hållet baserade på solidaritetsprincipen. Sådana sjukhus finansieras direkt med sociala avgifter och andra statliga medel och deras tjänster är gratis på grundval av principen om ett heltäckande skydd. Unionens domstolar har bekräftat att om en sådan struktur finns agerar de berörda organisationerna inte i egenskap av företag. Enligt kommissionens tillkännagivande gäller vidare att, där denna struktur finns, är även verksamheter som i sig kan vara av ekonomisk art men som utförs enbart i syfte att tillhandahålla en annan icke-ekonomisk tjänst inte av ekonomisk art. En organisation som köper varor – även i stora kvantiteter – för att kunna erbjuda en icke-ekonomisk tjänst kan inte anses som ett företag bara därför att den är en köpare på en viss marknad (kommissionens tillkännagivande om begreppet statligt stöd 2016/C 262/01, punkterna 24–25).

Bolagets enda syfte är att möjliggöra förverkligande av offentlig hälsovård. Bolagets verksamhetsområde är att hyra ut lokaler som det förvaltar till sina ägare, det vill säga Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen, som använder lokalerna endast för offentlig hälsovårdsverksamhet. Den verksamhet som bolagets hyrestagare – Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen – bedriver i lokalerna är inte ekonomisk verksamhet utan sådan offentlig hälsovård som avses i kommissionens tillkännagivande. Uthyrningsverksamheten som bolaget bedriver är följaktligen inte ekonomisk verksamhet, eftersom dess syfte är att ordna offentlig hälsovård, det vill säga att erbjuda en icke-ekonomisk tjänst.

Utöver uthyrningen av bolagets egentliga lokaler som är avsedda för offentlig hälsovård omfattar bolagets verksamhetsområde också byggherreansvaret för och förvaltningen av en parkeringsanläggning och en logistiktunnel som tjänar bolagets verksamhet. Dessa infrastrukturer anläggs för att göra det möjligt att ordna offentlig hälsovård, det vill säga för icke-ekonomisk verksamhet.

I byggnaderna som bolaget förvaltar finns till mycket liten grad lokaler som inte är hälsovårdslokaler och som bolaget kan hyra ut för sedvanlig kompletterande verksamhet i samband med offentlig hälsovård (t.ex. en blomsterhandel eller en kiosk). Om bolaget hyr ut lokaler till tredje parter (andra än Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen), ska man försäkra sig om att den ekonomiska nytta som bolaget får från Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen inte överförs till fördel för företag som är verksamma på den öppna marknaden. I dylika situationer ska uthyrningen till tredje parter ske på marknadsvillkor. Då en marknadsbestämd hyra tas ut för lokaler som hyrs ut för kompletterande verksamhet, uppstår det i uthyrningsverksamheten ingen sådan fördel som kan betraktas som statligt stöd. Bolagets mycket småskaliga hyresverksamhet som riktas till andra än dess ägare påverkar därför in-

24.05.2023

Ärende/7

te frågan om huruvida finansieringen som bolaget beviljas är tillåtlig. I kommissionens tillkännagivande konstateras också att "offentlig finansiering som ges till sedvanliga faciliteter (såsom restauranger, butiker eller betalparkering) i infrastrukturer som nästan enbart används för icke-ekonomisk verksamhet normalt sett inte påverkar handeln mellan medlemsstaterna eftersom det är osannolikt att dessa sedvanliga faciliteter lockar kunder från andra medlemsstater och att finansieringen av dem får mer än en marginell inverkan på gränsöverskridande investeringar eller etableringar" (kommissionens tillkännagivande om begreppet statligt stöd 2016/C 262/01, punkt 207).

Bolaget har bildats för att äga och förvalta lokaler som byggts eller byggs för offentlig hälsovård och som det i huvudsak hyr ut till sina ägare Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen, varför bolaget inte anses bedriva ekonomisk verksamhet. I enlighet med motiveringarna ovan ingår det i den ovan beskrivna projektfinsieringen som bolagets aktieägare har ordnat inget sådant statligt stöd som avses i artikel 107 punkt 1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF).

§ 129 i kommunallagen

Med hänsyn till kraven enligt 129 § i kommunallagen och på basis av stadens ekonomiska nyckeltal kan man konstatera att den borgen som föreslås inte äventyrar stadens förmåga att svara för sina lagstadgade uppgifter. Borgensförbindelsen är inte heller förenad med en sådan betydande ekonomisk risk som avses i kommunallagen, med hänsyn till bolagets syfte, som redogjorts för ovan, och till att dess ägare enbart är offentliga samfund. För borgensansvaren krävs i det här sammanhanget ingen motsäkerhet. Rösträtt i bolaget kommer staden och HUS-sammanslutningen att ha. Om det i ett senare skede sker ändringar i innehavet, reserverar staden rätten att i samband med arrangemanget vid behov kräva säkerheter som förhandsvillkor.

På motsvarande sätt tillämpas 134 § i lagen om välfärdsområden på HUS-sammanslutningen.

Behörighet och delegering

Enligt 14 § 2 mom. 9 punkten i kommunallagen fattar fullmäktige beslut om ingående av borgensförbindelse eller ställande av annan säkerhet för annans skuld.

Stadsstyrelsen har för avsikt, om stadsfullmäktige godkänner beslutsförslaget, att i sitt verkställighetsbeslut bemyndiga stadsjuristen att underteckna borgensförbindelserna.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

24.05.2023

Ärende/7

Upplysningar

Pipsa Kotamäki, finanssekreterare, telefon: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi
Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, telefon: 31025641
tuomo.makinen(a)hel.fi

Bilagor

1 Pöytäkirjaote Koy Laakson yhteissairaala hallitus, limiitin nosto

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

Fastighetsaktiebolaget Gemen-
samma Sjukhuset i Dal
HUS-sammanslutningen

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Kommunalbesvär, fullmäktige
Förslagstext
Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadskansliet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 15.05.2023 § 295

HEL 2023-005529 T 02 05 03 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

A

Kaupunginvaltuusto päättää korottaa kaupungin omavelkaista takausta kaupungin ja HUS-yhtymän saman suuruisin osuuksin omistaman Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalan yhdessä Kuntarahoitus Oyj:n kanssa perustamalle kuntayritystodistusohjelmalle enintään 30 000 000 eurolla, yhteensä 60 000 000 euroon. Takaus kattaa kuntayritystodistusohjelman alla liikkeeseen laskettujen kuntayritystodistusten pääoman, korot, viivästyskorot sekä mahdolliset lainanhoito- ja perimiskulut. Korotuksen jälkeen Kiinteistöosakeyhtiön Kuntarahoitus Oyj:n 120 milj. euron kuntayritystodistusohjelman alla liikkeeseen laskettujen kuntayritystodistusten yhteenlaskettu nimellisarvo voi olla samanaikaisesti enintään 120 milj. euroa.

24.05.2023

Ärende/7

B

Takausjärjestelyt tulee toteuttaa siten, ettei kaupungin omavelkainen takaus koskaan ylitä kaupungin omistusprosentin mukaista osuutta taattavien rahoitusjärjestelyjen kokonaismäärästä tai yksittäisistä lainoista / järjestelyistä. Takauspäätöstä tulkitaan niin, että kukin omavelkainen takaus annetaan siten, ettei kaupungin siihen perustuva takausvastuu takaussitoumuksen antohetkellä ylitä kiinteistösaakeyhtiön omistusosuutta vastaavaa suhteellista osuutta asianomaiseen lainaan perustuvista velvoitteista. Mahdolliset myöhemmät kiinteistösaakeyhtiön omistuksen muutokset eivät vaikuta takaajan vastuun laajuuteen vähentävästi ilman takauksen edunsaajan nimenomaista kirjallista suostumusta.

C

Kaupunki pidättää oikeuden vaatia vastavakuuksia siinä tilanteessa, jossa kiinteistösaakeyhtiön omistuspohja muuttuu siten, että omistusta siirtyy pois nykyisiltä omistajilta.

D

Kiinteistösaakeyhtiölle myönnettävistä yksittäisistä omavelkaisista takauksista voidaan kohdassa C) mainituissa olosuhteissa periä vuosittain vähintään 0,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta sekä voimassa olevan kuntayritystodistusohjelman 60 milj. euron takausvastuiden määrästä per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

E

Päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että HUS-yhtymä tekee omalta osaltaan vastaavan, määrällisesti oman omistusosuutensa mukaisen päätöksen kiinteistösaakeyhtiön kuntayritystodistusohjelman korottamisesta ja omavelkaisesta takaamisesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi
Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 31025641
tuomo.makinen(a)hel.fi